

Shalom/UN-NGO

Poročilo, II. del

sestra Eileen Reilly in sestra Kathy Schmittgens

“Naša karizma se dalje razvija v živi skupnosti, ki obogatena s preteklostjo, omogoča kongregaciji, da se razvija v sedanosti in je odprta za prihodnost” (PS, Prolog)

Te besede so nas vodile več kot 30 let. To je naš sedmi generalni kapitelj, odkar je odobrena (konstitucija) *Poslane ste*. Sedemkrat smo se srečali s *Poslane ste* kot našim vodilom. Na vsakem teh srečanj smo se borile s tem, da smo izrazile, kar se je ”razvijalo“ pred nami.

Me smo...

- Sprejele smo skrbi ubogih za svoje;
- Tvegale v veri za bolj pravičen in resnično človeški svet;
- Si prizadevale v solidarnosti z ubogimi;
- Slišale krike zemlje in njenih ljudi
- In na novo spoznale, da “Ljubezen ne more čakati”;

Kakšni so izzivi prihodnosti, ki zahtevajo naš odgovor danes?

Katere so tiste “nujne potrebe”, ki jih v tem posebnem času ni mogoče prezreti?

Med tem časom, med tem našim časom, med časom, ko smo se zadnjič zbrale na kapitlju, smo bile priče

- Pariškemu sporazumu o podnebnih spremembah
- Večkratnim terorističnim akcijam po vsem svetu
- Priseljevanju/begunski krizi brez primere
- Papežu Frančišku
- *Laudato Si'*
- Ciljem trajnostnega razvoja
- Epidemiji ebole
- Potresu v Nepal
- Ugrabitvi 276 šolark s strani Boko Harama

- Obtožbi zlorabe položaja predsednikov Brazilije in Južne Koreje
- Podelitvi Nobelove nagrade za mir Malali Yousafzai

Znotraj naše kongregacije pa smo videli

- Ustanovitev kongregacijskega noviciata
- Mednarodna srečanja vzgojiteljic z vodstvi in ekonomk
- *Shalom* Seminar
- Prva mednarodna konferenca vodstva z vsemi provincialnimi sveti
- Umrlo je približno 550 sester, okrog 40 novih članic pa je naredilo zaobljube

Zdaj pa sprašujemo, kaj se razkriva za nas v letu 2017 in naprej?

Kateri so izzivi prihodnosti, ki zahtevajo naš odgovor?

Katere so "nujne potrebe", ki jih v tem določenem času ni mogoče prezreti?

Prepričane smo, da bi lahko za odgovore na ta vprašanja pogledali v *Laudato Si'*. Papež Frančišek v sklepnem odstavku, ki ga imate pred seboj, piše:

"Bog, ki nas skliče k velikodušni požrtvovalnosti in k darovanju vsega, nam daje moč in luč, ki ju potrebujemo za nadaljevanje. V srcu tega sveta je še vedno navzoč Gospod življenja, ki nas ima zelo rad. On nas ne zapusti, nas ne pušča samih, saj nas je dokončno združil z našo zemljo. Njegova ljubezen pa nas vodi, da bi še naprej našli nove poti. *Hvala mu!*" (245)

Papež Frančišek s temi sklepnimi besedami povzema izziv *Laudato Si'* – izziv, ki nas kliče "v srce sveta" in "nas spodbuja, da najdemo nove poti naprej". Natančneje preučimo te izzive.

Da začnemo: skupna modrost

Tema našega kapitlja nas opominja, da smo poklicane biti "zadovoljne z malim". Papež Frančišek pravi, da smo poklicani dati Bogu "svoje vse".

Povabili, naj bomo "zadovoljne z malim" in da naj "Bogu damo svoje vse", zagotovo lahko slišimo kot klic k sprejemanju naše nenehno se spreminjajoče resničnosti znotraj kongregacije, naraščajočega občutka mednarodnosti, našega večjega prizadevanja za sodelovanje in to, kar so nekateri začeli imenovati naše manjšanje. Manj nas je in smo starejše.

Vendar pa eden od odgovorov na dialog v vsej kongregaciji predlaga, da sprejmimo "rajši našo modrost kot naše manjšanje". Dati svoje vse bi lahko pomenilo tiste vrste spremembo osredotočenosti, ki črpa iz življenja našega notredamskega življenja v skupnosti in si prizadeva zajeti modrost, ki smo jo pridobili. Kaj smo se naučili v teh 184-tih letih "odgovarjanja na nujne potrebe, izbire ubogih in vzgajanja s širokim pogledom na svet"? (*Poslane ste*, Prolog).

V preteklosti nas je ta skupna modrost vodila v kraje, kot so Pakistan in Južni Sudan, Albanija in Koreja, Švedska, Liberija in Belorusija. Odšle smo v več kot 50 držav – in včasih je naša modrost vodila do spoznanja, da je čas, da zapustimo te iste dežele, včasih pa nas je naša modrost vodila, da smo pognale globoke korenine v tistih deželah. Vodila nas je v najmanjše vasi in največja mesta, v otroške vrtce in na univerze, v begunska taborišča in bolnišnice, v župnije in središča duhovnih vaj.

Kakšno modrost moremo prinesiti iz teh izkušenj v našo sedanjo svetovno stvarnost? Ali kakor so nam rekle naše sestre v dialogu v celotni kongregaciji: kako moremo "biti zveste živi karizmi, medtem ko smo pozorne na znamenja časa?"

Naša prisotnost v Združenih narodih nam je nudila priložnosti, da smo tam prinesle našo modrost in globoko razumevanje skrbi revnih v diskusije o temi "Nikogar pustiti zadaj". Naša Notredamska izkušnja z vzgojo, ki spreminja, je v toliko različnih krogih del stalnega dialoga o potrebnosti splošnega osnovnega izobraževanja.

Zaradi skupne modrosti znotraj naše *Shalom* mreže so mnogi dali dragocene prispevke lokalnim prizadevanjem pri lotevanju z nadlogo trgovine z ljudmi; tako so sestre v Kanadi pred leti začele s komisijo 'Ustavimo trgovino z ljudmi' in vsako leto pripravljajo vzgojne dneve, da bi mlade in odrasle poučile v trgovini z ljudmi.

Naša prizadevanja v "skrbi za naš skupni dom", po besedah iz *Laudato Si'*, so povečale sestre v Nepal, ki so pridobile donacije za namestitev sončnih kolektorjev na dveh delih učilnic in s tem pokazale vasi, kako so viri lahko trajnostni.

Upokojene sestre v univerzitetnem naselju St. Louis, provinca Central Pacific, so se zavezale za vrednote *Shaloma* in začele *Shalom klub za starejše*. Organizirale so vrsto izobraževanj, ki po ustrelitvi neoboroženega črnca na njihovem območju obravnava rasizem.

Študentje v Braziliji so ob Mednarodnem dnevu miru delili žerjave miru ljudem na ulici in jim želeli mir.

V Nemčiji in Avstriji sestre poučujejo nemščino in angleščino mladoletnike brez spremstva.

Tako sedaj sprašujemo, kako bomo lahko še naprej delili našo kolektivno modrost v celotni kongregaciji in zunaj nje?

Drugič: V srcu sveta

Vabimo vas, da pogledate stavek iz zadnjega odstavka *Laudato Si'*, "v srcu tega sveta...je vedno navzoč Gospod življenja". "V šestdesetih letih prejšnjega stoletja je bila v New Yorku popularna igra z naslovom: 'Ustavite svet, rad bi izstopil'. " Zagotovo je večina od nas včasih imela isti občutek. Toda papež Frančišek nas spominja, da je v samem srcu tega sveta

”navzoč Gospod življenja“. Ne moremo “izstopiti” iz sveta; dejansko smo poklicani, da gremo ”v srce tega sveta.”

Besede papeža Frančiška nas spominjajo izziva iz pastoralne konstitucije o Cerkvi v sedanjem svetu *Gaudium et Spes*, da “veselje in upanje, žalost in tesnoba današnjih ljudi, posebno ubogih in vseh kakorkoli trpečih, je hkrati tudi veselje in upanje, žalost in tesnoba Kristusovih učencev. In ničesar resnično človeškega ni, kar bi ne našlo odmeva v njihovih srcih.”

Kaj odmeva v naših srcih te dni? V dialogu v vsej kongregaciji ste ve, naše sestre, omenile skrb za stvarstvo, hudo stisko žensk in otrok, migracije, trgovino z ljudmi ter ljudi, ki so na robu, kot področja skrbi v srcu sveta.

Jasno se spominjam trenutka, ko sem se prvič seznanila z resničnostjo trgovine z ljudmi. Bila sem šokirana. Do takrat nisem vedela, da ženske in otroke prodajajo v moderno suženjstvo. Sedaj, v osrčju sveta, je to vprašanje neizogibno.

”V srcu sveta“ ne moremo pomagati, da ne bi videli več kot 65 milijonov beguncev, ki iščejo domove, varnost in svobodo.

Ko se bomo še naprej podajali v ”srce sveta“, kaj bomo našli tam? Kaj bo zahtevalo naš kolektivni odgovor? Ko gledamo na to vprašanje, bi bilo koristno odgovoriti na druga vprašanja, na primer – kaj zlomi **vaše** srce, ko gledate v ”srce sveta“? Kje ”veselje in upanje, žalost in tesnoba današnjih ljudi“ najdejo odmev v vašem srcu?

In zato sprašujemo, kaj je v srcu sveta, ki kliče po našem odgovoru?

Tretjič: slišati klice revnih in krike zemlje

Kot pravi *Laudato Si'*, ”se je [Bog] dokončno združil z našo zemljo.“ Ali kot pojasnjuje teologinja Elizabeth Johnson: “vsa bogata tapiserija ustvarjenega reda ima svojo lastno neločljivo povezano vrednost, ker je to kraj, kjer Bog kreativno prebiva” (*Quest za živega Boga*, Johnson, E., p. 198). Vedno bolj smo prišli do tega, da smo videli vse stvarstvo kot razodetje našega Boga, ali kot spet pravi Johnsonova, ”če je zemlja v resnici zakrament Božje navzočnosti, potem je njeno sedanje uničevanje... globoko grešna oskrnitev“ (ibid., str. 197). Gre celo tako daleč, da reče, da če dopustimo izumrtje vrst, je to kot bi iztrgali stran iz Biblije – pusti nas, da manj vemo o razodetju Boga.

Papež Frančišek v svoji poslanici za Svetovni dan molitve za skrb za stvarstvo 2016 predlaga, da bi dela usmiljenja bila razširjena in bi vključevala skrb za naš skupni dom.

Kot duhovno delo usmiljenja skrb za naš skupni dom kliče k ”hvaležnemu občudovanju božjega sveta“ (*Laudato Si'*, 214), ki “nam po vsaki stvari pomaga odkrivati nekaj od nauka, ki nam ga želi Bog posredovati” (ibid., 85).

Kot veste, svetopisemska telesna dela usmiljenja pomenijo izziv za nekatere naše domneve in vzorce in nas kličejo, naj nasičujemo lačne, damo piti žejnim in obiskujemo bolne. Odgovor je zahteval preproste majhne geste, kot je odgovoriti na prošnjo za hrano. Zahteval pa je tudi velika prizadevanja, kot so nuditi zatočišče družini beguncev brez doma ali pozivanje naših držav k zagotavljanju storitev tistim, ki so revni.

Kot telesno delo usmiljenja skrb za naš skupni dom zahteva "preprosta vsakdanja dejanja, s katerimi prekinjamo logiko nasilja, izkoriščanja, samoljubja" in "se kaže v vsem, kar skuša graditi boljši svet" (ibid., 230-31). Majhne dnevne prakse, kot recikliranje in odgovorna uporaba virov, so del našega odgovora na to povabilo.

Zame je eden nepozabnih trenutkov s *Shalom* seminarja v letu 2015 jutro, ko smo se ob 6-ih zbrale pred generalatom in po kontemplativni molitvi v tišini odšle pobirat smeti s ceste zunaj naše posesti. Zbiranje smeti v tišini je bilo tisto jutro priložnost za vse nas, da smo globoko razmislile o pomenu tega izraza - "skupni dom".

Kljub temu se moramo vprašati, ali obstajajo večja, bolj kompleksna dejanja in drže-odnosi, ki bodo del našega odgovora na "skrb za naš skupni dom"?

Papež Frančišek to imenuje "integralna ekologija", ki združuje okoljske, gospodarske, socialne in kulturne probleme. Izzove našo "kulturo odmetavanja" (ibid, 51) in govori o "ekološkem dolgu" (ibid, 51), ki obstaja med severom in jugom. Preveč dobro vemo, da okoljska kriza našega časa nesorazmerno prizadene prav revne.

"Podnebje je skupno dobro, ki pripada vsem in je namenjeno vsem" (ibid, 230). Vendar vemo, da industrializirane države porabijo več sredstev, kot je njihov pošten delež in da tisti, ki so revni, trpijo bolj, kot je njihov pošten delež rezultatov.

In zato se sprašujemo, kaj torej pomeni skrbeti za "naš skupni dom" leta 2017 in naprej? Kako bomo prepričani, da slišimo "krike zemlje IN krike revežev"? (ibid, 49)

Nazadnje: Naši novi načini naprej

Če želimo sprejeti ta izziv, da bi živeli "v srcu tega sveta", kot nas spodbuja *Laudato Si'*, bomo priznali, da naša resničnost ni statična in da nas "Božja ljubezen nenehno spodbuja, da poiščemo nove poti naprej".

Te nove poti naprej bo oblikovalo dejstvo, da živimo v času, ko nas tehnologija lahko združuje, kot še nikoli poprej, če pa dovolimo, more gospodovati našemu življenju. Živimo v času hitro spreminjajočih se političnih realnosti. Živimo v času, v katerem je v nevarnosti sam obstoj planeta, ki ga imenujemo dom. Živimo v času, ko več beguncev in migrantov išče nove domove, kot kdajkoli prej v zgodovini.

Vsak dan se spoprijemamo iz oči v oči s posledicami teh realnosti – tako pozitivnih kot negativnih. In vendar nas “Božja ljubezen nenehno spodbuja, da poiščemo nove poti naprej”. To so izzivi za tiste od nas ”v srcu sveta”.

Me, Šolske sestre de Notre Dame, imamo edinstveno perspektivo, da jo prinesemo na to iskanje nove poti naprej. Prihajamo z globoko zakoreninjenim prepričanjem, da smo poklicane “zastaviti vse svoje življenje za tisto edinstvo, za katero je bil poslan Jezus Kristus” (PS, K 4). Tako so poti naprej, ki jih bomo našli, poti dialoga, stalnega iskanja razumevanja in velikega pomena edinstva. Pred petimi leti smo rekly: ”Sprejemamo dialog kot način življenja“. To bomo morali narediti znova, če želimo Bogu omogočiti, da nas usmeri v “srce sveta”, katerega si ne bi mogli niti predstavljati pred petimi leti.

In zato končujemo tam, kjer smo zjutraj začeli – s klicem PS, K 17: “*boleče* se zavedati”, “*dejavno* se zavzemati, da bi odstranile vzroke krivic“, “*verodostojno* nastopiti proti krivici“, “živeti *preprosto*“ in “*pravilno* vrednotiti delo”.

In zato v naši nenehno se spreminjajoči realnosti sprašujemo, kakšna je *naša* pot naprej v srce sveta?

Vprašanja za razmislek po 2. delu poročila Shalom/ZN-NGO

Kakšno modrost prinašamo v današnje svetovne razmere? Kako lahko še naprej delimo našo kolektivno modrost v celotni kongregaciji in zunaj nje?

Kaj zlomi vaše srce, ko pogledate v srce sveta? Kaj je v osrčju sveta, ki kliče po našem odgovoru?

Kaj pomeni skrbeti za "naš skupni dom" leta 2017 in pozneje? Kako bomo prepričani, da slišimo "krike ubogih IN krike zemlje"?

V naši nenehno spreminjajoči se realnosti, kakšna je *naša* pot naprej v srce sveta?